

TIS –

Testul de Interpretare Semantică

(descriere sintetică)

DESCRIERE TIS

Testul de Interpretare Semantică (TIS) este un instrument de screening cognitiv verbal, care permite evaluarea atât a **volumului și calității cunoștințelor semantice**, cât și a **similarităților dintre cuvinte**, pentru a formula concluzii logice pe baza informațiilor exprimate în limbaj. Acești indicatori sunt relevanți pentru *inteligența cristalizată*, fiind esențiali în comunicare, gândirea critică sau învățare.

Testul de Interpretare Semantică integrează trei aspecte esențiale ale abilităților cognitive lingvistice generale:

1. **Vocabular** – dimensiune a vocabularului receptiv și expresiv care se referă la precizia și profunzimea cunoașterii semantice care rezultă din analiza gradului de familiarizare cu cuvintele simple sau complexe, capacitatea de a recunoaște sinonime, antonime, definiții sau utilizări incorecte ale cuvintelor în contexte specifice, reflectând extensia și precizia lexicului unei persoane.
2. **Cunoștințe** – abilitatea cognitivă care reflectă înțelegerea și utilizarea de informații din domenii variate (istorie, geografie, științe, literatură etc.) și care depinde de educație, experiență și expunerea la informații, indicând nivelul de cultură generală și capacitatea unei persoane de a accesa și utiliza informațiile diverse din diferite domenii ale cunoașterii.
3. **Similarități** – capacitatea abstractizare și categorizare conceptuală, vizibilă prin identificarea relațiilor semantice și conceptuale dintre diferite categorii de termeni verbali; esențială pentru înțelegerea profundă a limbajului, organizarea informațiilor și stabilirea unor conexiuni logice între categorii diferite de informații.

Testul de Interpretare Semantică este format din 64 de itemi, grupați în trei seturi (vocabular, cunoștințe și similarități), fiecare cu propriile instrucțiuni de completare, respondenții fiind solicitați să răspundă într-un tempo alert *"Încercați să răspundeți rapid, fără a sacrifica acuratețea răspunsurilor, și să obțineți un timp cât mai bun în realizarea acestei sarcini!"*

Testul se administrează **individual**, exclusiv **online**, în mod **individual**, în prezența psihologului evaluator, într-un loc liniștit, fără surse externe de informare. Timpul total de administrare este estimat la 15 – 25 de minute, în funcție de ritmul de lucru al persoanei evaluate.

TIS poate fi utilizat într-o varietate de contexte, precum **evaluarea educațională**, **selecția profesională** sau **orientarea vocațională**, oferind informații relevante despre vocabularul unei persoane, cunoștințele sale generale și calitatea raționamentului verbal. Testul facilitează identificarea atât a punctelor forte, din perspectiva calității cunoștințelor semantice și a abilității de a înțelege și interpretare a lor, cât și a ariilor de dezvoltare, oferind o evaluare standardizată, obiectivă și replicabilă a acestor caracteristici cognitive.

Timpul mediu de completare a chestionarului online: 20 minute.

Vârsta minimă de la care se poate realiza evaluarea: 14 ani.

FACTORII TIS

Vocabular

(–) Are dificultăți în exprimarea clară și coerentă a ideilor, utilizează un vocabular limitat și are o înțelegere superficială a sensurilor contextuale, ceea ce îi poate afecta calitatea comunicării și adaptarea la mediu.

(+) Se exprimă fluent și adecvat, cu un vocabular variat și rafinat, înțelege subtilități semantice și se adaptează cu ușurință la contexte comunicative complexe, oferindu-i un avantaj clar în activitățile sociale și profesionale.

Informații

(–) Întâmpină dificultăți în înțelegerea și utilizarea informațiilor de cultură generală, evită conversațiile sau răspunsurile cu referințe culturale și se exprimă predominant într-un registru concret și simplificat.

(+) Demonstrează o bună informare, accesează rapid cunoștințe din domenii variate și integrează eficient repere culturale și științifice în discurs, adaptându-se cu ușurință în contexte profesionale sau sociale.

Similarități

(–) Confundă asemănările esențiale cu cele de suprafață, oferă răspunsuri intuitive și lipsite de coerență logică, având dificultăți în generalizarea conceptelor și relațiilor abstracte.

(+) Identifică ușor relațiile semantice relevante, analizează și selectează logic asemănările dintre concepte, excelând în generalizarea conceptelor, extragerea relațiilor abstracte.

ÎNREGISTRARE DATE TIS

TRA poate fi aplicat și în format electronic (on-line), prin invitații e-mail trimise de pe platforma **PsihoProfile** (www.psihoprofile.ro). Detaliile succinte referitoare la utilizarea PsihoProfile se găsesc la adresa <http://www.psihoprofile.ro/Public/Viitorul>.

La finalul cercetării (după aplicarea/ înregistrarea tuturor chestionarelor), pentru a avea acces la baza de date cu toate chestionarele completate on-line, se va trimite un e-mail la adresa tconst@uaic.ro pentru a solicita baza de date, precizând: *Numele si prenumele* cercetătorului (clientului PsihoProfile, cel care a oferit spre completare chestionarul), *chestionarul/* chestionarele aplicate, *intervalul* în care au fost culese datele si *numărul aproximativ* de persoane evaluate. Ca răspuns la acest e-mail se va primi o bază de date în format Excel sau SPSS cu toate chestionarele completate (itemi si scoruri pe factori).

CITARE UTILIZARE TIS

Pentru citare: Constantin T. et al., (2026), Psychometric Properties and Utility of TIS ("Testul de Interpretare Semantică"), a Verbal Cognitive Screening Test (*unpublished manuscript*).